

LA RECOLLIDA I GESTIÓ DELS RESIDUS MUNICIPALS

L'Ebre manté bons percentatges de recollida selectiva, però fa un pas enrere amb l'òrgànica

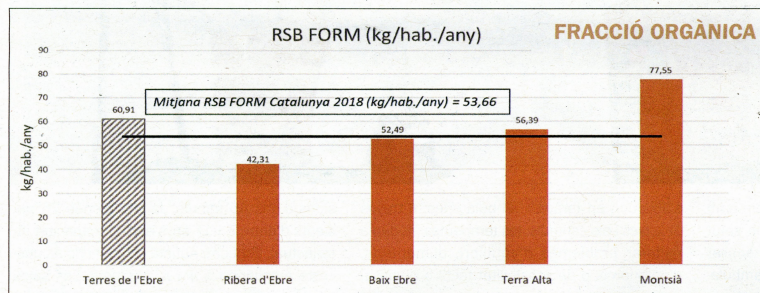
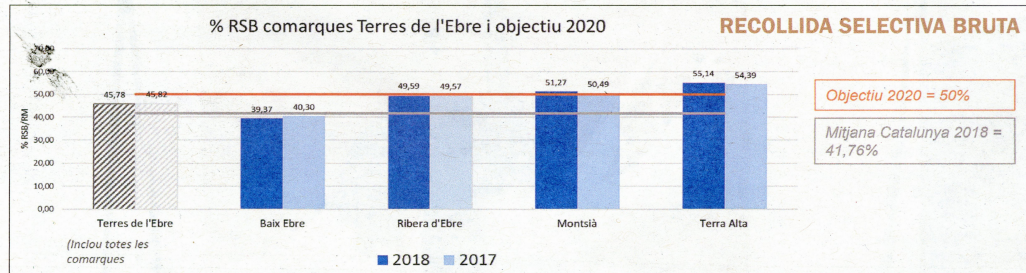
Fins a 47 dels 52 municipis estan per damunt de la mitjana catalana en recollida selectiva bruta, però els nivells insuficients de Deltebre i Tortosa fan davantatge assenyala un excés d'impropis en l'òrgànica i la Generalitat aconsella models individualitzats i avisa que traslladarà als ajuntaments les possibles sancions

Terres de l'Ebre Ò. Meseguer

El 2018 s'han generat a Catalunya 3,98 milions de tones de residus municipals, 523 kg/hab./any, una mica per damunt de la mitjana europea del 2017, que és de 509 kg/hab./any. Respecte de l'any 2017, la generació del total de residus municipals ha incrementat en un 3,5%. Durant el mateix període la població s'ha incrementat un 0,6%. A les Terres de l'Ebre es van generar 90.200 tones de residus municipals, un 1% més que a l'exercici del 2017. La generació per càpita es va situar en 1,39 kg/hab./dia, i això significa que s'ha incrementat respecte de l'any 2017 (1,36 kg/hab./dia), però per sota de la mitjana del 2018 a Catalunya (1,43 kg/hab./dia). En tot cas són nivells de finals de segle, abans del dispendi anterior a la crisi econòmica. La comarca ebrenc que va generar més residus per càpita va ser el Baix Ebré (533 kg/hab./any). És l'única que va generar més residus que la mitjana de Catalunya. La que en va generar menys va ser la Terra Alta (363,01 kg/hab./any).

Més de la quarta part (més d'un milió de tones) dels residus que es van generar al país correspon a rebuig de tractament de la fracció resta: 60% a dipòsit i 40% a incineració. El director de l'Agència Catalana de Residus, Josep Maria Tost, ha advertit que aplicar tecnologia en la gestió de la brossa requerirà una major inversió i que no podrà ser més barata. En este sentit, ha avançat que el cànon de residus per cada tona que es porta a dipòsit i que cal tractar i compactar prèviament continuarà pujant, dels 47 euros que paguen els ens locals i ho repercutixen entre altres costos al rebut de la brossa -als 72 euros el 2024. Al Baix Ebre i el Montsià, la resta es porta al dipòsit del Mas de Barberans, mentre que els municipis de la Ribera d'Ebre i la Terra Alta ho fan a Tivissa.

No cal dir que a pitjors registres de recollida selectiva, més resta, que im-

plica més costos de tractament. El 2018 la Recollida Selectiva Bruta (RSB) es va situar a Catalunya en el 41,8%, 1,9 punts més que el 2017. La mitjana de recollida selectiva neta de Catalunya se situa en el 33,4%.

La mitjana de RSB de les comarques de les Terres de l'Ebre [gràfic] és de 45,78% (l'any 2017 va ser de 45,82%), encara sense assolir l'objectiu UE del 50% de reciclatge per al 2020, però en condicions d'assolir-lo en molts casos. Només 11 dels 52 municipis se situen per sota d'este 46% de mitjana ebrenc i 47 estan per damunt de la mitjana catalana. Sí que és cert que a les Terres de l'Ebre l'any passat la recollida selectiva va recular pel que fa a l'òrgànica (-6,4%). Les altres fraccions principals de recollida selectiva (vidre, paper i cartró i envasos) creixen respecte de l'any anterior. La que més ha crescut ha estat el paper i cartró (8,4%) seguida dels envasos (8,1%) i del vidre (3,77%).

Hi ha tres comarques que superen la mitjana catalana de recollida selec-

tiva: la Terra Alta (55,14%) -on els dotze municipis fan recollida porta a porta-, el Montsià (51,27%) i la Ribera d'Ebre (49,59%). El Baix Ebre és la comarca que està a la cua amb un 39,37% de recollida selectiva, un punt menys que l'any anterior, degut en gran part a les pobres xifres que ofereixen els dos municipis més poblats, Deltebre i Tortosa. Segons fonts del Copate, que gestiona la recollida de la brossa a tots els altres municipis del Baix Ebre i a tot el Montsià i la gestió de tota la brossa de les dos comarques al Mas de Barberans, el principal inconvenient que han arrossegat estos dos municipis ha estat la disposició de punts per a tirar la brossa dotats només de contenidors verds de resta, sense oferir arreu contenidors per a totes les fraccions. Tortosa ho ha començat a corregir amb el nou contracte de la brossa -al marge del Copate, que l'any passat va unificar la recollida a les dos comarques- i hauria de millorar resultats substancialment en els propers anys. Deltebre

també té el seu propi contracte de recollida de la brossa. Al conjunt del territori, els municipis amb més marge de millora són Tortosa, Tivissa, Deltebre, Móra d'Ebre i Horta de Sant Joan.

L'ORGÀNICA, PEÇA CLAU L'Agència Catalana de Residus va presentar les dades del 2018 al Camp de Tarragona i les Terres de l'Ebre, destacant que a la demarcació de Tarragona la recollida selectiva continua sent una assignatura pendent especialment a les grans ciutats i les zones turístiques. Josep Maria Tost ha manifestat que "queda molta feina a fer" per a complir amb els objectius marcats per la Unió Europea. La Comissió ha fixat un objectiu de reciclatge del 50% per al 2020, del 55% per al 2025, del 60% per al 2030 i del 65% per al 2035.

Segons Mercè Mariano, tècnica del Copate, una de les principals preocupacions al Baix Ebre i el Montsià és el percentatge d'impropis elements d'una altra fracció -a la fracció orgànica,

que arriba al 20%, per damunt de la tònica general a Catalunya. "La columna vertebral d'un bon sistema de recollida és l'òrgànica", afirma Mariano. La fracció orgànica es porta a una planta de compostatge, al Mas en cas del Baix Ebre i el Montsià, i a Botarell en el cas de la Ribera i la Terra Alta. Els envasos de tot el territori ebrenc fan cap a la planta de triatge i transferència de Constantí. El vidre, a Montblanc. En relació amb el paper, hi ha molts més gestors.

Tost ha alertat que la recollida és una competència municipal i que si hi hagués sancions de part de la Comissió Europea, els governs autonòmics les derivarien als municipis. El director de l'Agència també ha obert la porta a limitar l'aixeta de les subvencions als municipis que incompliquen els objectius i, fins i tot, a doblar-los el cànon que paguen. Per este motiu, l'Agència insta els municipis a elaborar plans locals d'anàlisi de la recollida selectiva per a determinar com poden incrementar els resultats. Una solució, apunten, pot ser canviar de model de recollida, ja que els models individualitzats (porta a porta o de pagament segons volum generat, o les dos coses) corresponsabilitzen en major grau la ciutadania i permeten una "taxa justa": qui faça bé la recollida selectiva pague menys per la gestió i l'inrevés.

Tost certifica que la clau està en la fracció orgànica, ja que representa en pes gairebé el 40% dels residus d'una llar qualsevol i no està creixent tant com sí que ho fan els envasos, el vi-